

Teie Majesteet kuningas Juan Carlos I, Teie Majesteet kuninganna Sofia,
kõrgeausused,
daamid ja härrad!

Mul on suur au ja õnn võõrustada teid, Hispaania Majesteete kuningas Juan Carlost ja kuninganna Sofiat siin Estonia kontserdimajas. Selles ajaloolises saalis tuli 1919. aasta kevadel esmakordselt kokku Eesti Vabariigi parlament ning ligi saja aasta jooksul on nende seinte vahel kõlanud paljude hispaania heliloojate muusika. Täna õhtul on käes see hetk, mida see saal ja kogu Eestimaa on kaua oodanud.

Hispaanlaste külalislahkus, mida mina ja kogu saatev delegatsioon kogesime kaks aastat tagasi ja mida olen tundnud ka oma varasematel külaskäikudel on alati muljet avaldav. „Milline südamlük, vastutulelik ja heatahtlik rahvas! On rahvaid, keda austame nende vaimuelu kõrguse või hea ühiskondliku korralduse pärast, kuid hispaanlast peab austama ka ta isiklike väärtuste alusel.” Nõnda kirjutas eesti kirjanduse klassik Friedebert Tuglas oma Hispaania-reisil kogutud elamuste põhjal juba möödunud sajandi alguses ning mul jääb üle vaid selle iseloomustusega ühineda. Seetõttu on Hispaanial eestlaste hulgas ka palju sõpru. Nagu ütleb hispaania vanasõna: Quien tiene un amigo, tiene un tesoro (kellel on sõber, sellel on rikkus). Ja see rikkus on mõlemapoolne.

Lubage mul meenutada ka unustamatut vestlust Teie Majesteediga Palacio de la Zarzuelas, kus teiste teemade kõrval arutasime Hispaania osalemist Tallinnasse loodavas NATO kooperatiivses küberkaitsekeskuses. Homme on mul heameel Teile tutvustada tänaseks NATO ametliku akrediteeringu saanud keskust, kus töötab ka kaks hispaania eksperti. Küberkaitsekeskuse idee aga ei oleks teostunud ilma tugevate toetajate abita. Seetõttu soovin tänasel pidulikul õhtul tunnustada Hispaania admiral Miguel Ángel Fernández y Fernándezi tegevust, kelle aktiivse lobitöö tulemusel idee arenema hakkas.

Küberkaitse-alase ekspertiisi suurendamine, samuti osalemine NATO Afganistani-missioonis on meie ühine panus Alliansi julgeoleku tagamisse. Samal eesmärgil on Hispaania sirutanud oma abikäe Eestile, Lätile ja Leedule, et osaleda meie õhuturbe tagamisel ning Balti Kaitsekolledži arendamisel. Hispaania on sillutanud meile teed nii NATO kui Euroopa Liidu liikmeks saamisel.

Tänu Schengeni viisaruumi laienemisele on Eesti ja Hispaania vahel sõlmitud viisaesindusleping ning allkirjastamiseks on valmis ka välisministeeriumite vaheline koostöölepe.

Eesti ja Hispaania poliitiline suhtlus ulatub aga palju kaugemasse aega. 1921. aastal toimunud Barcelona konverentsil osales Eesti esmakordselt ühe laua taga Rahvaste Liidu liikmetega. Samas seati sisse esimesed kahepoolsed ametlikud kontaktid Eesti ja Hispaania vahel ning sündis ka esimene diplomaatiline koostöö leping kolme Balti riigi vahel. Esimene Eesti saadik Hispaanias Kaarel Robert Pusta andis oma volikirja Teie Majesteedi vanaisale, kuningas Alfonso XIII-le üle 1928. aastal. Sel ajaloolisel kohtumisel tundis kuningas erilist huvi Eesti Kaitseliidu ülesehituse ning majandusliku läbikäimise elavdamise vastu.

Needsamad võtmesõnad – julgeolek ja majandus – kaks teineteisest otseselt sõltuvat valdkonda ilmestavad Eesti ja Hispaania vahelisi suhteid veelgi enam tänasel päeval, mil majanduskriisi teemata ei saa läbi ükski seltskondlik üritus, rääkimata poliitilistest kohtumistest. Olen veendunud, et võitlust majanduslanguse ja sellest toituva protektsionismiga ei saa võrrelda Don Quijote võitlusega tuuleveskite vastu. Ühiste jõupingutuste toel saame tulla majanduskriisist välja ning teha vajalikud järeldused ja otsused tulevikku silmas pidades.

Erilised ajad asetavad ka Hispaania eelseisvale Euroopa Liidu eesistumisele (2010. aasta esimene pool) kõrgendatud vastutuse. Hispaania on tuntud aktiivse Euroopa Liidu liikmena, sh Barcelona protsessi käivitajana. Selle eeskujul on tänaseks vormumas Euroopa Liidu idapartnerlus. Eesti hindab kõrgelt Hispaania tegevust Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika edendamisel, samuti kliimamuutuste vastu võitlemise ja energiapoliitika tagamise valdkonnas. Jagagem koos seda vastutuse raskust, mida Euroopa ees seisvad väljakutsed täna nõuavad!

Teie Majesteetid,

Teie külaskäik Eestisse esimese Hispaania kuningapaarina on austusavalduseks kogu Eesti rahvale. Üha enam eestlasi on leidnud tee sellele külalishakkele maale, mida Eestis tuntakse mitte ainult päikeseliste randade ja külluslike veinide poolest, vaid ka kui rikkaliku kultuuri ja ajalooärandiga paika.

Hispaania filmiloojad on jätnud kustumatu jälje maailma filmiajalukku ja inspireerinud ka Eesti filmikunsti. Selle taustal on mul heameel ka eesti filmi viimaste aastate edu üle Hispaanias.

Maailmakuulsad hispaania kunstnikud ei vaja Eestis tutvustamist. Küll aga on vähe teada asjaolu, et Mallorcal elab ja töötab juba aastakümneid Naissaarelt pärit eesti kunstnik Erik Schmidt, kes on muuhulgas maalinud portree ka kroonprints Felipest. Kunstnik Michel Sittow töötas Kastíilia kuninganna Isabel I õukonnas aga juba 500 aastat varem (1492–1504).

Vähetuntud on ka Eestis sündinud ja 1880ndatel aastatel Hispaaniasse kolinud salapärase 17 keelt kõnelenud publitsisti, tõlkija ja ajaloolase Ernst (Ernesto) Barki tegevus. Välismaalasena, kes end üha enam hispaanlasena tundis, uuris Bark sügavuti hispaanlaste olemust ning jõudis arusaamale, et just hispaanlased võiksid anda Euroopa arengule sisemise kvaliteedi ja tõuke. Sada aastat hiljem võime täie kindlusega väita, et Barki ettekuulutus on osutunud tõeks.

Hoolimata geograafilisest kaugusest on Eesti ja Hispaania vahel aastate jooksul kootud tihe sidemete võrk, mille nähtavad ja ka nähtamatud niidikesed annavad meie suhetele värvi. Teie vastukülaskäik kirkastab seda värvipaletti uute toonidega nii nagu suur kunstnik Loodus maalib meie põhjamaist kevadet.

Mu daamid ja härrad! Soovin kõigi siinviibijate, kogu Eesti rahva ja enda nimel teile ja teie kaudu kogu Hispaania Kuningriigile edu ja õnne! Palun tõstkem klaasid Teie Majesteetide kuningas Juan Carlos I ja kuninganna Sofia terviseks. Hispaania Kuningriigi õitsenguks!